
Projev rektora Václava Hampla při jmenování rektorem na Hradě

Vážený pane prezidente, vážená paní ministryně, milí kolegové, dámy a pánové, je pro mě ctí i potěšením pronést při této příležitosti - stejně slavnostní jako zavazující - několik slov, která mohou ovšem jen stěží vyjádřit škálu pocitů, záměrů, předsevzetí a plánů jednoho z těch, kteří nyní zahajují čtyřleté rektorské období. A jakkoli má tato příležitost i výraznou emotivní komponentu, chci teď být spíše věcný, stejně jako realita, která nás všechny vzápětí čeká. Neboť teprve způsob, jakým se s ní vyrovnáme, jak v ní školy, které povedeme, obstojí, jakých výsledků budou dosahovat a jaký přínos budou znamenat pro tuto společnost, bude definitivním měřítkem skutečné oprávněnosti našich dnešních jmenovacích dekretů.

Nedávno jsme si připomenuli dvacetileté výročí svobody našich vysokých škol. Jsem přesvědčen, že jednou z našich prvořadých povinností je, aby tato jejich svoboda a autonomie byly dále kultivovány a rozvíjeny a aby byly ohraničeny jen adresnou odpovědností za kvalitu, efektivnost a bezúhonnost jejich působení.

České vysoké školy prožívají zvláštní období. Za námi je společenskou objednávkou stimulovaná kvantitativní expanze, která vedla až k tomu, že se dnes více než 60 % populačního ročníku zapisuje na některou z institucí terciárního vzdělávání. Vysoké školství už nejsou jen univerzity, jak jsme je znali ještě do konce 90. let – ty koexistují se stále větším počtem dalších institucí terciárního vzdělávání. Očekávání společnosti od vysokých škol se přitom příliš neproměnila. Převažuje představa magistersky nebo inženýrsky vzdělaného člověka, jemuž akademický titul téměř zaručuje pracovní pozici a činí ho nějak výlučným nebo neohrožitelným na trhu práce. Ve skutečnosti ale už dávno víme, že různé školy dělají různé věci různě dobře. Nyní je proto potřeba této realitě přizpůsobit podmínky, legislativu, způsoby financování atd. Bez toho by zvyšování nároků na kvalitu při setrvalé kvantitativní zátěži bylo velmi obtížné. Až dosud přitom vysoké školy ve svém úhrnu zvládaly své úkoly dobře – stačí jen pohlédnout na zmíněný nárůst počtu studentů při nepřilíh rostoucím či dokonce klesajícím financování, a to při dramaticky narůstajícím vědeckém výkonu a rostoucím zapojení do mezinárodních vědeckých a studijních programů.

Vážený pane prezidente, vážená paní ministryně, dámy a pánové, unikátní role vysokých škol (zejména univerzitního typu) spočívá v tom, jak propojují vědecké poznávání a výzkumné postupy se vzděláváním. Jak se dokáží prosadit v objevování nového, původního a originálního – a jak dokáží tyto poznatky předávat dál. Jak jsou respektovány v současné mezinárodní vědecké komunitě a jak kvalitní adepty pro ni dokáží připravovat. A také jak dokáží naplňovat požadavky a oprávněná očekávání společnosti, jejíž jsou součástí, zda chtějí a umí reflektovat její problémy, přispívat k jejich řešení, formulovat své názory a podílet se na jejím vytváření. Pokládám proto za významné a symbolické, že rektorů veřejných vysokých škol přebírají - po zvolení akademickou obcí příslušné školy - své pověření právě z rukou prezidenta republiky. Zcela adekvátně se tím zdůrazňuje a ukotvuje esenciální vazba veřejných vysokých škol na společnost, ke které bytostně patří.

Děkuji vám proto, pane prezidente, za tuto slavnostní chvíli. A vám (nám), milí kolegové, přeji, aby tento okamžik vystřídaly jen úspěšnou prací naplněné dny. Abychom, až se za čtyři roky ohlédneme, měli oprávněně stejně slavnostní pocity jako dnes.

Quod Bonum, Felix, Faustum, Fortunatumque eveniat.

14. ledna 2010

[Seznam nově jmenovaných rektorů vysokých škol](#)